

**Waarom het boek 'Schaduwvrouw' geschreven werd.
Margarita Molina laat licht in de duisternis schijnen.**

Ik ben de schrijver van het boek *Schaduwvrouw* dat afgelopen november uitkwam bij In de Knipscheer en vanmiddag hier op tafel ligt. Geschreven onder de naam Margarita Molina, mijn alter ego. In november was ik helaas uitlandig. Pim Wiersinga vertegenwoordigde mij toen en las vóór uit mijn manuscript. Het pseudoniem heeft, vooral op Curaçao, tot verwarring, misverstanden en commotie geleid. De uitleg daarover wil ik nu geven.

IS het een boek? De uitgeverij noemt het, na enig overleg, een biografische roman. Dit lijkt een contradictio in terminis, doch deze omschrijving is al eerder in boekverband gebruikt. Want HOE noem je een boek dat in feite een autobiografie is, met daarin echter brieven en een nogal uitgebreide gedichtenreeks van een andere persoon?

Iedereen die enigszins op de hoogte is van het literaire en artistieke leven op de Antillen, én het boek gelezen heeft, beseft dat het voor een belangrijk deel over de kunstenaar Elis Juliana gaat. De verwarring ontstond door ongeloof over de echtheid van de gebezigde *Nederlandse* taal van de gedichten. Men dacht: ...'Elis Juliana? Die schrijft gedichten in het Papiamentu, niet in het Nederlands. Deze liefdesgedichten zijn niet van hem ... ze zijn niet echt.'

IK KAN U VERZEKEREN DAT HET MANUSCRIPT GEHEEL AUTHENTIEK IS.

Bij het verschijnen van het boek werd wel enig commentaar verwacht en daarom werd, samen met In de Knipscheer, gekozen voor een toepasselijk pseudoniem.

Mijn nogal grote vriendenkring en bekenden in Nederland kennen mij als een hard-gewerkt-hebbende, consciëntieuze, niet makkelijke, Nederlandse vrouw, of als reizigster, danseres, journaliste, pedagoge, of als iemand die ooit gescheiden is, een leuke graag geziene zoon heeft, Curaçao liefheeft en haar man door ziekte verloor. Ik leefde echter in twee werelden, die nu dus

openbaar zijn. Mijn Antilliaanse 'dubbelleven' maakte – juist door het pseudoniem – in Nederland geen aha-erlebnis los, zoals ook niet de bedoeling was.

Op de Antillen lag dat anders. Dáár viel het kwartje. Men begreep om wie het ging. Zeer hypocriet wordt in de tropische zonovergoten Cariben meestal niet gepráát over liefde, erotiek en seksualiteit....nee, men hándelt. Men 'doet het', stilzwijgend, onzichtbaar, onder een deken van preutsheid. Verborgen onder die deken heeft monogamiteit vaak een wat lichtere invulling. Ik ken de beladen en heikele discussie over de oorzaken, die in het verleden zouden liggen, maar daarover gaat het nu niet.

De recensies gingen alle kanten op. Ze hebben woorden opgeleverd zoals schandalig en foei, maar ook: moedig, gevoelig, intelligent, intens, prachtig taalgebruik, erotisch, mooi tijdsbeeld, eerlijkheid, respect. Eén recensent had dat respect niét en schetste de hem volkomen onbekende personen als een soort aso's, met autisme en hoererij. Het is jammer dat een halve eeuw onbaatzuchtige liefde en wederzijdse hartstocht zó benoemd wordt door iemand die kennelijk geen tederheid en diepe gevoelens kent, en in elk geval de jaren zestig niet bewust heeft meegemaakt... de hippiejaren, de acceptatie van de vrije liefde, de tijd dat alles kon en mocht, de blijheid van het bestaan. We vierden toen het Leven. Een andere recensent ging zelfs ter plekke op Curaçao uitzoeken of alles op waarheid berustte... Helaas, hij zocht niet goed en vond de juiste ingang niet.

IK HEB LANG GETWIJFELD OVER HET UITBRENGEN VAN HET MANUSCRIPT.

Het beschrijft een periode van vijftig jaren waarin twee levens op een bepaalde manier met elkaar verbonden waren. Soms wentelden we ons in de *Bolero* van Ravel, of dansten *Le sacre du printemps*. We hielden van *Een nacht op de kale berg* en zongen de *Missa Luba*. Soms was er een pauze waarin alles naklonk en overdacht werd, met op de achtergrond een cai' orgel dat zachtjes een Antilliaanse mazurka speelde.

Ik voelde een verplichting om het boek te schrijven, omdat het een literaire achtergrond heeft. Ik moest daarbij wel de schaamte voorbij. Een sóort schaamte. Niet om het leven dat ik leid of leidde – daar ben ik blij mee - maar omdat het mijn persoonlijk privébestaan betreft.

ACH, WAT STELT PRIVACY TEGENWOORDIG NOG VOOR? MEN TWITTERT, FACEBOOKT EN VLOGT ZIJN LEVEN DE HELE WERELD ROND.

Het gaat mij om de literaire historie van de Antillen. Om het completeren en veiligstellen van de nalatenschap van een geliefde Curaçaose kunstenaar. Elis Juliana is het waard om op een hoger plan te staan. Het Antilliaanse schrijverstrio dat in het Néderlands schreef (Frank Martinus Arion, Boeli van Leeuwen en Tip Marugg) heeft in Nederland een groter bereik en is veel beter bekend dan het trio dat zich voornamelijk van het Papiamentu bediende: Luis Daal, Pierre Lauffer en Elis Juliana.

De veelzijdige Elis - tekenaar, beeldhouwer, declamator, schrijver en dichter – verdient echter méér literaire belangstelling. Er zal ongetwijfeld ooit een uitgebreide biografie over zijn leven verschijnen. Dáárbij zullen zijn archeologische, volkenkundige en muzikale capaciteiten niet onvermeld kunnen blijven, evenmin als het deel van zijn leven dat in *Schaduwvrouw* met gedichten en brieven gelardeerd is.

Ik raad U aan het boek te kopen, dan kunt U Uw eigen mening bepalen. Voor contact of vragen kunt U zich tot In de Knipscheer wenden.

Ik wens U veel leesplezier.

Bron: Uitgesproken voordracht op 3 september 2017 tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van Uitgeverij de Knipscheer in 'Podium Mozaïek' in Amsterdam.